Senedd Cymru
Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Diweddariad y Pwyllgor

Haf 2024 – Hydref 2024

Croeso i wythfed diweddariad y Pwyllgor

Dyma wythfed bwletin Pwyllgor Economi, Masnach a Materion Gwledig y Senedd. Mae'n rhoi trosolwg o weithgareddau diweddaraf y Pwyllgor a'r holl waith sydd ar y gweill, er mwyn eich helpu i gael y wybodaeth ddiweddaraf ac i ymgysylltu â gwaith y Pwyllgor .

Cafodd y bwletin ei baratoi gan y tîm Clercio sy'n cynorthwyo'r Pwyllgor. Os oes gennych unrhyw sylwadau, rhowch wybod inni drwy ddefnyddio'r manylion cyswllt isod.

Manylion cyswllt

Gallwch anfon e-bost at Dîm Clercio'r Pwyllgor: **SeneddEconomi@senedd.cymru**

Ffoniwch ni: 0300 200 6565

Dilynwch ni ar Twitter: **@SeneddEconomi**

Gwefan: **senedd.cymru/SeneddEconomi**

Gwaith presennol

Dyfodol Dur yng Nghymru

Mae gwaith y Pwyllgor yn parhau yn y maes hwn sy'n datblygu'n gyflym, gyda datganiad gan y Cadeirydd ar 25 Ebrill 2024 yn dilyn cyhoeddiad Tata Steel UK am ddirwyn y trafodaethau â'r undebau i ben, a'i fod yn bwriadu parhau i gau'r ddwy ffwrnais chwyth.

Ar 29 Ebrill, atebodd y Gweinidog Diwydiant a Diogelwch Economaidd lythyr y Pwyllgor ynglŷn â sicrhau'r cyflenwad dur sgrap ar gyfer y ffwrnais arc trydan newydd arfaethedig ar safle Port Talbot. Ymatebodd Tata i lythyr y Pwyllgor hefyd yn dilyn y cyhoeddiad ar 18 Mawrth ynghylch cau ei ffyrnau golosg yn gynnar.

Ymatebodd Carwyn Jones hefyd, sef cyn-Brif Weinidog Cymru, ar ôl i'r Pwyllgor ofyn am sylwadau ynghylch sut yr oedd wedi ymgysylltu â Tata Steel yn ei rôl fel Prif Weinidog yn ystod argyfwng dur 2016, i weld a oedd unrhyw wersi y gellid eu dysgu o ran y ffordd y gwnaeth Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru gydweithio ar y pryd. Croesawodd y Pwyllgor hefyd safbwyntiau gan Brif Swyddog Gweithredol Celsa Steel ar ddyfodol y diwydiant yng Nghymru.

Ar 18 Gorffennaf 2024, anfonodd y Pwyllgor lythyr agored at Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU yn nodi deg argymhelliad yn seiliedig ar ei ganfyddiadau

Yr Economi Werdd

Cynhaliodd y Pwyllgor ymchwiliad i'r Economi Werdd, gan gynnal sesiynau tystiolaeth lafar drwy gydol tymhorau'r gwanwyn a'r haf.

Daeth y naw sesiwn panel i ben ar 26 Mehefin, pan roddwyd tystiolaeth lafar gan Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a'r Gymraeg.

Bydd y Pwyllgor yn cyflwyno adroddiad yn nhymor yr hydref.

Y Cynllun Ffermio Cynaliadwy

Yn Sioe Frenhinol Cymru ddydd Llun 22 Gorffennaf, cyhoeddodd y Pwyllgor adroddiad ar ei ymchwiliad undydd, a gynhaliwyd gyda rhanddeiliaid ar 9 Mai. Roedd y sesiwn yn gyfle i glywed safbwyntiau ar y broses o ymgysylltu a chydweithio, a chafwyd sesiwn dystiolaeth yn dilyn hynny ag Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig ar 13 Mehefin.

Holodd y Pwyllgor Ysgrifennydd y Cabinet am y camau nesaf yn dilyn ei benderfyniad ar 14 Mai i ohirio cyflwyno'r cynllun tan 2026, gyda 'cham paratoi' yn 2025. Ymunodd

Luke Fletcher a Sam Kurtz â Phwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith am ddigwyddiad i randdeiliaid ynghylch y Cynllun Ffermio Cynaliadwy ar 13 Mawrth.

Mae’r Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Economi a Seilwaith hefyd wedi cyhoeddi adroddiad ar y cynllun, ac mae manylion yr holl waith craffu a wnaed gan y ddau bwyllgor ar gael ar wefan y Senedd..

Disgwylir i’r Llywodraeth ymateb i adroddiad y Pwyllgor hwn erbyn 3 Medi, ac mae'n debygol y bydd dadl yn y Cyfarfod Llawn yn dilyn hynny yn nhymor yr hydref.

Sioe Frenhinol Cymru 2024

Ymwelodd Aelodau'r Pwyllgor â'r Sioe Frenhinol yn Llanfair-ym-Muallt ar 22 Gorffennaf 2024. Mewn cyfres o gyfarfodydd anffurfiol ar faes y sioe, cafodd yr Aelodau gyfle i ymgysylltu â rhanddeiliaid a thrafod y blaenoriaethau strategol ar gyfer y portffolio materion gwledig am weddill tymor y Senedd hon, sef mis Medi 2024 hyd at fis Mawrth 2026, gan gynnwys clywed eu barn ar y sefyllfa ddiweddaraf o ran cynigion y Cynllun Ffermio Cynaliadwy.

Yn ystod yr ymweliad, cyfarfu'r Aelodau a’r sefydliadau a ganlyn:

Undeb Cenedlaethol Amaethwyr Cymru; Undeb Amaethwyr Cymru (FUW); Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol; ITV Cymru; ac aelodau o Cyswllt Amgylchedd Cymru gan gynnwys Ymddiriedolaethau Natur Cymru, WWF Cymru, y Sefydliad Siartredig Ecoleg a Rheolaeth Amgylcheddol, Coed Cadw, RSPB Cymru a Chymdeithas Pridd Cymru.

Cyswllt Ffermio

Cyhoeddodd y Pwyllgor ei adroddiad ar fenter Cyswllt Ffermio,

a dyfodol y cymorth i ffermwyr sy'n pontio i'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy newydd, ar 27 Mehefin 2024. Disgwylir ymateb gan y Llywodraeth ar 8 Awst a bydd dadl yn y Cyfarfod Llawn yn nhymor yr hydref.

Banc Datblygu Cymru

Daeth ymchwiliad y Pwyllgor i Fanc Datblygu Cymru i ben gyda sesiwn dystiolaeth lafar â’r Banc ac Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a'r Gymraeg ar 24 Ebrill. Cyhoeddwyd adroddiad y Pwyllgor ddydd Gwener 12 Gorffennaf. Mae'r 13 argymhelliad yn cynnwys galw ar Lywodraeth Cymru i gynnal adolygiad llawn wedi'i deilwra o weithrediadau'r Banc, ac ystyried materion gan gynnwys ei brosesau ar gyfer diwydrwydd dyladwy a chwynion, a symleiddio swyddogaethau cymorth busnes yng Nghymru. Disgwylir ymateb gan Lywodraeth Cymru ar 23 Awst.

Gweithgareddau diweddar

Ymchwil a Datblygu

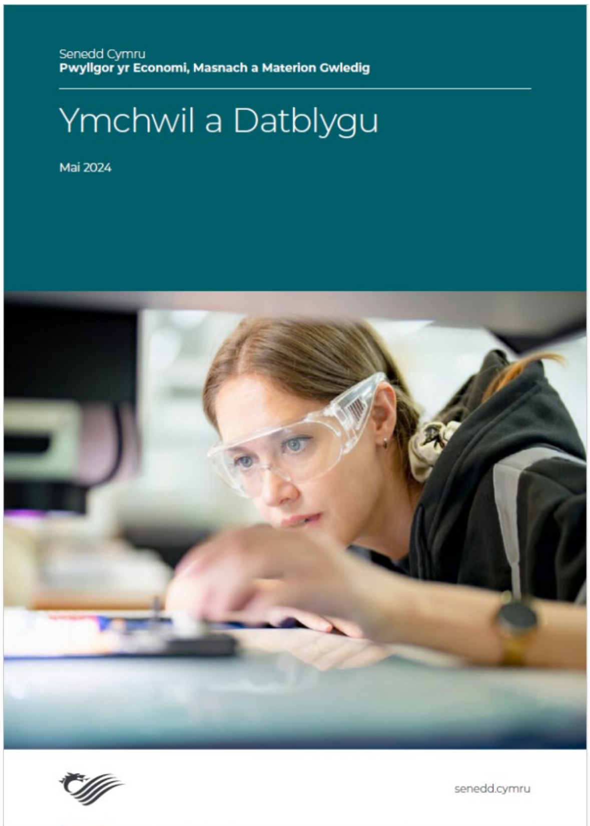

Cyhoeddodd y Pwyllgor adroddiad ar 9 Mai 2024 ac ymatebodd Llywodraeth Cymru ar 26 Mehefin 2024.

Ynni niwclear ac economi Cymru

Cafodd y Pwyllgor ymateb i'w adroddiad gan Lywodraeth Cymru a chan fod ynni niwclear yn fater a gedwir yn ôl, gan gyn-Ysgrifennydd Gwladol y DU dros Ddiogelwch Ynni a Sero Net. Cynhaliwyd dadl yn y Cyfarfod Llawn ddydd Mercher 17 Ebrill 2024.

Craffu Cyffredinol ar Waith Gweinidogion

Cynhaliodd y Pwyllgor ei sesiynau craffu cyffredinol cyntaf gyda'r Ysgrifenyddion Cabinet sydd newydd gael eu penodi:

Huw Irranca Davies AS – Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig ddydd Iau 13 Mehefin 2024, a Jeremy Miles AS – Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a'r Gymraeg ddydd Mercher 26 Mehefin 2024.

Blaenraglen waith

Mae'r Pwyllgor wedi cytuno ar ei raglen waith hyd at hydref 2024. Mae'r flaenraglen sydd eisoes ar gael yn nodi bwriad y Pwyllgor ar adeg ei chyhoeddi. Fodd bynnag, gallai hyn newid ar unrhyw adeg er mwyn ymateb i ddigwyddiadau allanol.

Disgwylir i waith y Pwyllgor gynnwys ystyriaeth barhaus o Ddyfodol Dur yng Nghymru, ymchwiliad newydd i'r Economi Sylfaenol, gwaith craffu blynyddol ar Fanc Datblygu Cymru, craffu cyffredinol ar waith Ysgrifenyddion Cabinet Llywodraeth Cymru ac ymchwiliad undydd i 'Ddeallusrwydd Artiffisial ac Economi Cymru'.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn bwriadu cynnal ymweliad ym mis Hydref.

Roedd datganiad y Prif Weinidog yn y Cyfarfod Llawn ar Raglen Ddeddfwriaethol Llywodraeth Cymru ar 9 Gorffennaf yn cynnwys cynlluniau i gyflwyno Bil llety ymwelwyr (rheoleiddio), ond mae'r manylion o ran pryd yn union y caiff ei gyflwyno, a ph'un a gaiff ei gyfeirio at y Pwyllgor hwn ai peidio, eto i'w cadarnhau gan Lywodraeth Cymru a'r Pwyllgor Busnes yn y drefn honno.

Cylch gorchwyl

Sefydlwyd y Pwyllgor ar 23 Mehefin 2021, gyda chylch gorchwyl yn cwmpasu (ond heb fod yn gyfyngedig i): datblygu economaidd, adfywio, sgiliau, masnach, ymchwil a datblygu (gan gynnwys technoleg a gwyddoniaeth), a materion gwledig.

Aelodau'r pwyllgor

Cadeirydd y Pwyllgor: Paul Davies AS
Ceidwadwyr Cymreig

Hefin David AS

Llafur Cymru

Luke Fletcher AS

Plaid Cymru

Samuel Kurtz AS

Ceidwadwyr Cymreig

Vikki Howells AS

Llafur Cymru

Jenny Rathbone AS

Llafur Cymru